

■ Les negociacions de pau

A principis dels anys 1990 es va iniciar un procés de negociació que va oferir els primers resultats a Oslo l'any 1993. Els Acords d'Oslo i els següents van permetre que l'Organització per a l'Alliberament de Palestina (OAP) instaurés una Autoritat Nacional Palestina (ANP) que administra algunes zones de les quals l'exèrcit israelià es va retirar. Els Acords d'Oslo, però, no es van fonamentar en la resolució 242 de l'ONU, que exigeix la retirada de l'exèrcit israelià dels Territoris Ocupats.

En els Acords d'Oslo els palestins van aconseguir que, per primera vegada, Israel i la comunitat internacional els acceptessin com a interlocutors, i que es comencés a creure en la possibilitat d'un estat propi. Es va escollir un parlament i un president, i l'ANP, tot i no ser un govern sobirà, sí va poder administrar la majoria de la població palestina. L'OAP confiava que aquest procés conduiria a la creació de l'estat palestí. L'any 1988 l'OAP havia reconegut l'estat d'Israel i condemnat explícitament tota forma de terrorisme.

La primera Intifada (1987-1993), la revolta popular desarmada d'homes, dones i infants a Gaza i Cisjordània, volia posar fi a l'ocupació i forçar Israel a negociar. Pels seus mètodes, pedres contra armes, va produir un gran impacte en els mateixos palestins, en els israelians i en l'opinió pública mundial, que va quedar impactada per la repressió de l'exèrcit israelià contra una població civil indefensa.

El juliol de l'any 2000 es van iniciar unes noves negociacions a Camp David. La proposta del govern laborista d'Israel (vegeu mapa 2) pretenia que l'exèrcit israelià continués controlant el 20 % de Cisjordània; que es mantinguessin la majoria de les colònies jueves als territoris ocupats (per reagrupar el 80 % dels colons es partiria Cisjordània en tres parts discontinües); que Jerusalem Est es mantingués annexionat a Israel; que l'estat palestí no tingués espai aeri; que tampoc tingués exèrcit ni capacitat de defensar-se davant el poder israelià. A més no reconeixia el dret al retorn o a la compensació dels refugiats i preveia que Israel continuava controlant els recursos hídrics, etc. Aquesta oferta no va ser acceptada per Arafat, ja que en aquestes condicions no podia existir un estat palestí viable.

La Intifada actual va esclatar contra la inoperància del procés de pau. La visita de Sharon, l'actual primer ministre israelià, a l'es-

planada de les Mesquites va desencadenar una nova espiral de violència, en la qual s'han produït, entre d'altres, la destrucció del camp de refugiats de Jenín per part de l'exèrcit d'Israel i els atemptats suïcides dels extremistes palestins.

■ Què cal fer?

Hi ha moltes persones i ONG, a Israel i a Palestina, que treballen, en condicions duríssimes, per la justícia, la pau i el diàleg. Donar-los suport i solidaritat, és imprescindible.

La comunitat internacional ha de forçar Israel a retirar-se dels territoris ocupats i a complir totes les resolucions de les Nacions Unides. I ha d'impedir la venda d'armes a Israel mentre continuï l'ocupació. L'ONU ha d'assumir un lideratge actiu en un conflicte que ja ha mostrat la seva profunda càrrega desestabilitzadora.

La Unió Europea (UE) és el principal soci comercial d'Israel, amb qui té un acord d'associació que li dona un tracte preferent. Amb aquests instruments la UE podria pressionar de forma molt efectiva per tal que el govern israelià cessés la seva actuació bèl·lica.

En definitiva, cal permetre que allò que és just sigui possible: que Israel posi fi a l'ocupació, que cessi tota violència, que es respectin les resolucions de l'ONU i que es pugui arribar a una coexistència pacífica i segura entre l'estat israelià i el futur estat palestí.

Federació Catalana d'ONG per la Pau

Federació Catalana d'Organitzacions No Governamentals pels Drets humans

Federació Catalana d'ONG pel Desenvolupament

Amb el suport de:

LA QÜESTIÓ PALESTINA

Dipòsit legal B-30.126 - 2002

■ Què passa a Palestina?

Actualment, el territori del poble palestí, Gaza i Cisjordània, és el 22 % de la Palestina històrica. L'estat d'Israel en té l'altre 78 %. A més, Gaza i Cisjordània estan ocupades per l'exèrcit israelià i, dins d'aquests territoris ocupats, hi ha els assentaments de més de 400.000 colons jueus vinguts d'Europa i dels Estats Units, que controlen aproximadament el 42 % de Cisjordània. En aquests territoris ocupats hi ha també camps de refugiats dels palestins expulsats de les seves terres.

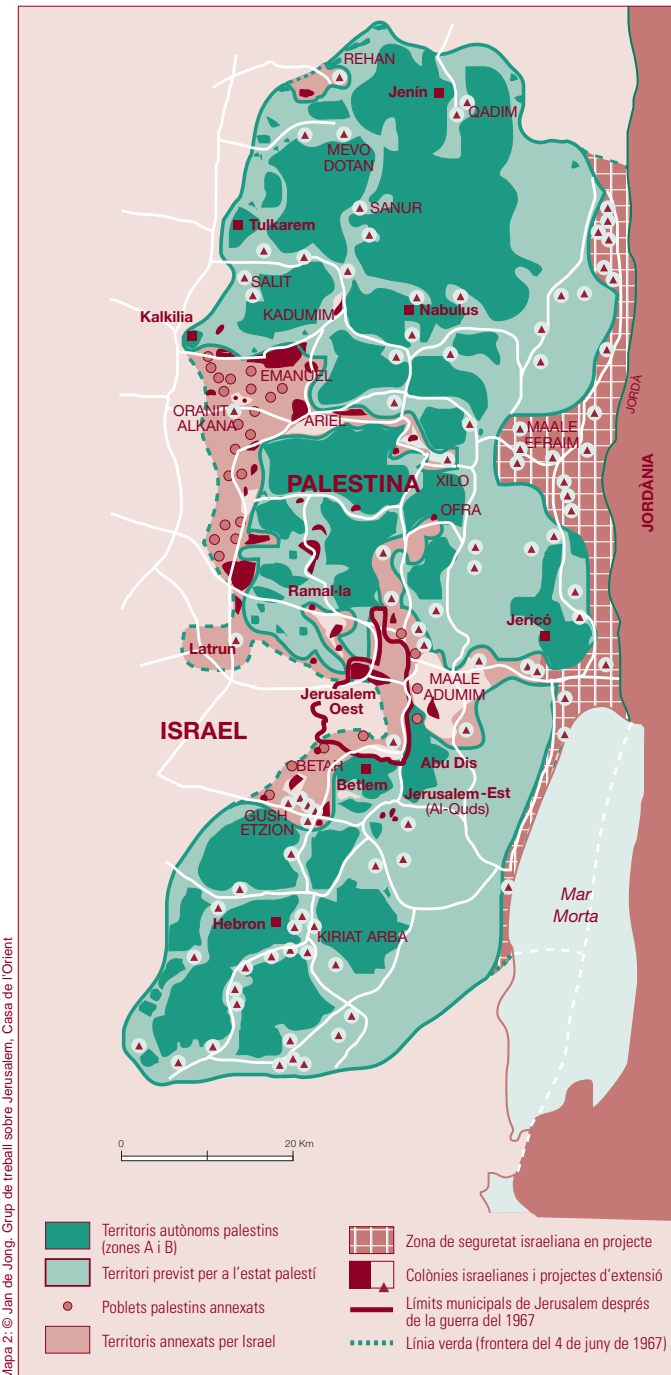
Israel manté l'ocupació malgrat que el Consell de Seguretat de l'Organització de les Nacions Unides (ONU), el 1967, va exigir en la resolució 242 la retirada de l'exèrcit israelià dels Territoris Ocupats. L'ocupació pretén expandir l'estat d'Israel a Cisjordània i Jerusalem Est. Per aconseguir-ho colonitza aquest territori amb població jueva, creant pobles i ciutats, infraestructures, carreteres, canalitzacions i tota mena de serveis per als colons. Al mateix temps, s'impedeix el desenvolupament econòmic i polític de la població palestina, tot esperant fomentar l'emigració. Això es fa reduint el consum d'aigua (el consum dels colons és fins a deu vegades superior al dels palestins), impeding la mobilitat de les persones i les mercaderies, prohibint l'entrada de treballadors a Israel, etc. L'ocupació també té una dimensió fortament repressiva: assassinats de dirigents, tortures, milers de presoners, etc.: en definitiva, terrorisme d'estat.

Aquestes continuades agressions provoquen la protesta i la resistència dels palestins. A més, però, grups extremistes realitzen atemptats terroristes que, sobretot, afecten la població civil israeliana. Tot plegat suposa una escalada de violència que allunya cada cop més una sortida dialogada.

■ D'on ve aquest conflicte?

L'arribada de centenars de milers d'europaus de religió jueva a Palestina amb la intenció de crear un estat per a ells va provocar la por i el rebuig de la població palestina, que estava lluitant per independitzar-se del mandat britànic. Una part dels jueus varen reivindicar Palestina com a llar al·legant raons històriques i religioses.

A principis del segle XX, la població jueva a Palestina no arribava al 10 % de 550.000 habitants i va créixer fins al voltant de mig

milió el 1947. Aquesta immigració va provocar una forta pressió sobre la població palestina originària i la lluita per la terra de Palestina.

Europa té una gran responsabilitat en aquest conflicte. Els governs van demostrar la seva incapacitat de donar seguretat a la població europea de religió jueva. En acabar la Segona Guerra Mundial, davant la magnitud de l'holocaust, van impulsar la creació de l'estat d'Israel a Palestina, així es va traslladar el conflicte d'Europa a Palestina. Cap estat europeu hauria cedit part del seu territori.

L'Assemblea General de l'ONU, el 1947, en la resolució 181, va proposar la partició de Palestina en un estat jueu, un altre d'àrab, i una zona internacionalitzada a Jerusalem i Betlem (vegeu mapa 1). L'estat jueu havia d'ocupar el 56 % del territori i tenir una població de 499.000 jueus i 510.000 àrabs palestins, mentre que l'estat àrab havia de rebre el 43 % del territori i una població de 747.000 palestins i 10.000 jueus. Els àrabs van rebutjar aquesta resolució i van esclatar els enfrontaments entre les dues comunitats, i entre Israel i els estats àrabs quan els britànics es van retirar i es va fundar l'estat d'Israel, el maig de 1948.

En la guerra de 1948, Israel va apropiarse del 78 % del territori de la Palestina històrica tot superant de molt les línies de la resolució 181, i en va expulsar la majoria de la població palestina. En la guerra de 1969, Israel va ocupar el 22 % restant (Gaza i Cisjordània).

■ Per què hi ha refugiats palestins?

Israel, durant la primera guerra amb els estats àrabs, l'any 1948, va expulsar prop de 800.000 palestins. Un cop acabada la guerra el govern israelià va impedir que tornessin a les seves terres. Així es va crear el problema dels refugiats palestins, que es van haver d'instal·lar en campaments a Gaza, Cisjordània, Jordània, Líban, Síria i altres països àrabs. L'any 1967, durant la guerra de juny, hi va haver noves expulsions i desplaçaments de població palestina. Avui, aquells refugiats i els seus descendents són més de 5 milions de persones que no poden retornar als seus llocs d'origen i no han rebut cap indemnització d'Israel. L'Assemblea General de l'ONU, en la resolució 194 (III) de 1948, reconeix el dret al retorn dels refugiats que vulguin i el dret dels que no vulguin viure a Israel a rebre una indemnització per les propietats perdudes.